

RAADSVOORSTEL

zaaknummer: 1197119
afdelingsnaam: Leefomgeving
steller: Joost Volkers
telefoonnummer: 035 629 2481

onderwerp: Programma Groen Hilversum 2040

Voorstel

1. Het groenbeleid Programma Groen Hilversum 2040 (bijlage 1) vast te stellen.

Planning

Titel	Toelichting	BEELDVORMING	ORDEELSVORMING	BESLUITVORMING
Programma Groen Hilversum 2040	Actualisatie Groenbeleidsplan Hilversum 2030, tevens bouwsteen voor de Omgevingsvisie.	BVS d.d. 30 september 2021 Technische sessie raad, 14 november 2022	Commissie Duurzaamheid en Bereikbaarheid 23 november 2022	Gemeenteraad 7 december 2022

Samenvatting

‘Van Groenbeleidsplan naar Programma Groen’

Het Programma Groen Hilversum 2040 (hierna Programma Groen) is de actualisatie van het Groenbeleidsplan Hilversum 2030 en bestaat uit een visie en een uitvoeringsprogramma. Het Groenbeleidsplan wordt geactualiseerd omdat een aantal belangrijke actuele thema's zoals biodiversiteit, klimaatadaptatie en hittestress, onvoldoende of geen onderdeel uitmaken van het Groenbeleidsplan.

Inleiding

Het gemeentebestuur en de inwoners koesteren onze groene tuinstad. Hoe we dat doen? Het groen uit de natuur rond de stad halen we de stad ín. Net zoals Dudok dat bedacht had toen hij de Tuinstad Hilversum ontwierp. En omdat groen en natuur niet altijd vanzelf gaan en geholpen moeten worden, betekent dat de gemeente buurten en werklocaties aanpakt en vergroent. ‘Groen in Beweging’ noemen we dat: de groene acties van de gemeente onder één paraplu. In het coalitieakkoord is daarvoor extra geld vrijgemaakt. Met het Programma Groen Hilversum 2040 worden de groene ambities van het coalitieakkoord gerealiseerd.

- A. *Tegel eruit, groen erin:* Planten, bloemen en bomen in plaats van tegels en asfalt. Zo simpel is het. De gemeente gaat mee met de landelijke trend ‘tegelwippen’. Zinloze verharding in straten en pleintjes halen we weg en vervangen we door kruiden, struiken en bomen. Meer dan 6500

m2 aan verharding maakt plaats voor groen de aankomende 4 jaar. Want een groen Hilversum begint direct voor uw deur.

- B. *Gewoon méér bomen*: Ook Hilversum heeft meer bomen nodig, niet buiten de stad in die prachtige bossen, maar in de stad, in de wijken. Ruim 500 extra bomen en 1,5 hectare bos worden geplant. Bomen bieden schaduw en maken die intense hitte op zomerse dagen prettig en dragelijk.
- C. *Spelen en ontmoeten doe je in het groen*: Vlak naast de deur én op welke manier dan ook kunnen ontmoeten, bewegen en spelen is leuk, gezellig en gezond. Een groene en uitnodigende omgeving versterkt een goed humeur bij jong en oud. Daarom worden er maar liefst 25 speel- en ontmoetingsplekken aangepakt en vergroend.

Dit zijn groene acties en de eerste stappen om Hilversum te vergroenen voor mensen en dieren. Het beleidsplan "Programma Groen Hilversum 2040" vertelt hoe de gemeente zich daarvoor gaat inspannen.

Visie

Uitgangspunt bij het Programma Groen is dat iedereen in Hilversum woont en/of werkt in een gezonde leefomgeving voor mens en dier. De drie belangrijke doelen die we willen bereiken zijn:

- 1) het stimuleren en vergroten van biodiversiteit;
- 2) de stad aanpassen op de gevolgen van- klimaatverandering;
- 3) zorgen dat groen beter bijdraagt aan de vitaliteit van Hilversummers.

Het Programma Groen beschrijft hoe we als gemeente deze drie doelen willen aanpakken. Dit gaan we doen door 9 inspanningen te leveren:

1. Groengebieden binnen Hilversum met elkaar en met het buitengebied verbinden.
2. Natuurinclusief en klimaatbestendig bouwen, verbouwen en renoveren, zowel bij grote ontwikkelingen als door de particulier.
3. Binnenstedelijk groen, zowel openbaar als privé, natuurlijker inrichten en beheren.
4. Waterkwaliteit en bodemkwaliteit verbeteren.
5. Vele koele plekken en koele routes toevoegen: voor iedere Hilversummer en vooral bij zorg- en onderwijsinstellingen.
6. Meer ruimte voor bewegen in de stad creëren met kwalitatief goede groene verbindingen.
7. Meer groene plekken creëren voor ontmoeten en samendoen.
8. Zorgen voor een gezond bomenbestand dat groene baten levert aan mens en dier.
9. Zorgen voor toekomstbestendige natuurgebieden en landschappen

Deze inspanningen beschrijven de principes die we meenemen in ons dagelijks werk als gemeente, zoals bij het adviseren bij ontwikkelingen, het ondersteunen van bewonersinitiatieven, het toetsen van bouwplannen, het beheren van groen en het ontwerpen van de openbare ruimte. Aan deze opgaven en inspanningen werken we samen met inwoners, ondernemers en groene organisaties.

Resultaat

Concreet betekent het Programma Groen dat de gemeente Hilversum actief aan de slag gaat met de vergroening van de stad. Samen met inwoners, ondernemers en organisaties. Tegel eruit, groen erin: zinloze verharding wordt vervangen door groen. Gewoon méér bomen: meer bomen die Hilversum tot een prettige koele plek maken. Spelen en ontmoeten doe je in het groen: 25 speelplekken worden vergroend tot aantrekkelijke verblijfsruimtes.

Omgevingsvisie

Het Programma Groen is een van de bouwstenen voor de Omgevingsvisie. De opbrengst van de participatieavonden voor de Omgevingsvisie heeft mede richting gegeven aan het Programma Groen en komen terug in de inspanningen en projecten. Het Programma Groen loopt weliswaar vooruit op de Omgevingsvisie, maar de Omgevingsvisie is na vaststelling leidend. Dat kan betekenen dat bij afwijking van de richting van de Omgevingsvisie een herijking van het Programma Groen nodig is.

Uitvoeringsprogramma

Om de drie doelen van de visie te bewerkstelligen zijn 15 projecten geformuleerd: het uitvoeringsprogramma van het Programma Groen. Hiermee bouwen we aan een biodivers, klimaatadaptief en vitaal Hilversum.

Het college realiseert dit uitvoeringsprogramma en legt een jaarlijks uitvoeringsprogramma ter advies voor aan de raadscommissie duurzaamheid en bereikbaarheid. Aan het begin van elke nieuwe raadsperiode wordt het uitvoeringsprogramma het uitvoeringsprogramma geëvalueerd. Ook wordt dan de projectenlijst weer aangevuld met nieuwe projecten die aansluiten op de dan actuele projecten en ontwikkelingen.

In bijlage 2 kunt u de beschrijvingen van de projecten lezen. De schetsen en foto's die bij de verschillende projecten zijn toegevoegd zijn ter inspiratie. De schetsen zijn geen definitief ontwerp. Bij veel projecten is het belangrijk om vanaf de start met omwonenden en andere belanghebbenden actief te werken aan het ontwerp.

Communicatie en participatie

Een gezond en groen Hilversum maken we met elkaar: gemeente, inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven. In de uitvoering van het Programma Groen betreft de gemeente bewoners, participeert de gemeente in groene initiatieven en werkt samen met groene partners. Belangrijke groene partners in Hilversum zijn natuurbeherende instanties zoals het Goois Natuurreservaat, Natuurmonumenten, Waterschap Amstel, Gooi en Vecht en lokale organisaties zoals Pinetum Blijdenstein, Costerustuin, Omgevingseducatie, Hilversum100, VONK in de Wijk en Urban Farming 035. Deze organisaties zijn vanaf het begin goed betrokken bij de totstandkoming van het Programma Groen. ([participatieoverzicht Programma Groen](#)). Tijdens gesprekken met de vele groene partners die Hilversum rijk is, is gebleken dat zij graag in gesprek blijven met de gemeente over de doelen en inspanningen van het Programma Groen in relatie tot de eigen initiatieven. Om zo elkaars inspanningen op het gebied van Hilversumse groene kwaliteiten te versterken en de drie doelen van het Programma Groen te behalen.

Natuur houdt niet op bij de gemeentegrens. Zeker op thema's als natuur, water, bodem, stikstof en natuurverbindingen is het belangrijk om samen te werken met regionale partners en natuurbeherende instanties (zoals GNR en Natuurmonumenten), het waterschap en andere gemeenten.

In Hilversum worden veel groene initiatieven juist gestart door groene partners en inwoners. De gemeente participeert soms in deze groene initiatieven (overheidsparticipatie). Dit kan in de vorm van het delen van kennis, gereedschappen, samenwerking in de communicatie of een financiële bijdrage. Deze groep groene partners en inwoners groeit hard. Door de interne organisatie goed op orde te hebben, kan de gemeente deze initiatieven goed gaan en blijven ondersteunen. Dit betekent dat er geïnvesteerd moet worden in tijd en permanente capaciteit om het gezamenlijke doel van een gezond en groen Hilversum te kunnen behalen. Dit is verwerkt in het financiële deel van dit voorstel. Voorwaarde voor het stimuleren van vergroening in Hilversum is goede informatievoorziening en goede communicatie met alle stakeholders. Inwoners hebben behoefte aan meer informatie. Ook wil deze groeiende groep mensen terugzien dat ze zich vormen om de gemeenschappelijke – groene- deler: louter met samenwerken komen we er. April 2021 is Programma Groen daarom gestart met programmacommunicatie en de doorlopende campagne 'Groen in Beweging'. Op die manier wordt er gewerkt aan community building c.q. stakeholdermanagement. Dit kan tevens de participatie in de

toekomst vergemakkelijken. Namelijk door een zichtbare samenwerking te tonen tussen gemeente en stakeholders houdt het iedereen enthousiast.

Structureel investeren in communicatie is essentieel om het meedoen van inwoners, instanties en bedrijven in Programma Groen tot een succes te maken: met elkaar meer groen realiseren in de wijken en op werklocaties. Het is ook zaak om op transparante en op eenvoudige wijze te blijven communiceren wat de gemeente Hilversum zelf doet. Dit is reeds in 2021 vastgelegd in de programmacommunicatiestrategie van Programma Groen en deze strategie wordt met regelmaat geactualiseerd. De communicatiestrategie vormt de basisstructuur voor de interne en externe communicatie.

Argumenten

1.1 Biodiversiteit, klimaatbestendigheid en groen in de directe leefomgeving zijn essentieel voor een leefbare stad.

Groen en natuur biedt allerlei gratis diensten die bijdrage aan een leefbare stad. Het vermindert de kans op wateroverlast, verkoelt op hete dagen. Groen biedt een leefgebied voor planten en dieren. Groen draagt bij aan een betere gezondheid, sociale cohesie. Ook verhoogt groen de waarden van huizen en kantoren, en trekt het bedrijven. Een groene leefomgeving resulteert daardoor niet alleen in een prettige woonomgeving, maar levert ook een financieel voordeel op doordat bijvoorbeeld de woningwaarde stijgt en ziektekosten/personeelsuitval afnemen. Daarom is het belangrijk dat groen wordt beschermd en goed wordt onderhouden.

1.2 Het programma groen geeft richting en focus voor het gewenste toekomstbeeld voor landschap, natuur en groen in de directe leefomgeving.

Programma groen geeft richting en focus aan de ambities op het gebied van natuur, landschap en groen in de gemeente Hilversum. Dit programma geeft richting voor het toekomstige gemeentelijk beleid op het gebied van inrichting en beheer openbaar groen. Ook is het een kapstok voor hoe we als gemeente participeren bij initiatieven vanuit de samenleving.

1.3 95% van de Hilversummers vindt een groener Hilversummer belangrijk.

In de eerste Hilversum monitor voor de Omgevingsvisie stond groen al bovenaan als belangrijkste onderwerp voor die visie. De Groen enquête in 2021 bevestigde dit beeld: 95% van de 1367 respondenten gaf aan een groener Hilversum belangrijk te vinden. De belangrijkste reden om te vergroenen is volgens een derde van de Hilversummers het klimaatbestendiger maken van Hilversum, terwijl net iets meer dan een kwart vindt dat Hilversum groener maken de biodiversiteit moet steunen. Met het beleid en bijbehorend uitvoeringsprogramma geven we invulling aan deze behoefte.

1.4 Investeren in gemeentelijke groen zorgt dat we inwoners, organisaties en bedrijven inspireren om te vergroenen.

Door te investeren in gemeentelijk groen verschuift het referentiekader van wat goed groen is, hoe dat eruitziet en wat groen voor ons doet. Goed voorbeeld doet goed volgen.

1.5 Met dit programma groen ligt Hilversum in lijn met Europees, Rijks en Provinciaal wet- en regelgeving en beleid op het gebied van natuur, landschap en klimaat.

Met het uitvoeringsprogramma zorgen we dat natuur, landschap en de gebouwde omgeving gaat voldoen aan huidige wet- en regelgeving zoals wet natuurbescherming en kaderrichtlijn water. En beleid zoals het deltaplan klimaatadaptatie.

1.6 In het coalitieakkoord staat het realiseren van meer groen opgenomen.

De coalitiepartijen willen samen met inwoners en bedrijven meer groen in de wijken en op werklocaties realiseren. Onze groene tuinstad wordt gekoesterd en er is speciale aandacht voor het vergroenen van het centrum.

1.7 De voorgestelde werkwijze voor het uitvoeringsprogramma is gebruikelijk.

Het college legt jaarlijks een uitvoeringsprogramma voor aan de raadscommissie duurzaamheid en bereikbaarheid over de besteding van die budgetten en investeringen waarbij het Uitvoeringsprogramma Programma Groen 2023-2026 het uitgangspunt is.

1.8 Eigen investeringen in groen zijn een voorwaarde voor het verkrijgen van subsidies.

De budgetten in het coalitieakkoord zijn voldoende voor uitvoering van de projecten in het Programma Groen. Ze zijn echter ook een belangrijke voorwaarde voor medefinanciering door bijvoorbeeld Provincie, Rijk of Europa. Dit betekent dat de kosten voor de gemeente bij positieve wervingsresultaten lager kunnen uitvallen.

Kanttelingen

2.1 We zijn bij de uitvoering ook afhankelijk van partners, qua inzet en financiering.

Een aantal projecten doen we samen met andere partijen, bijvoorbeeld Waternet of GNR. Dat betekent dat, naast de benodigde eigen extra capaciteit, deze projecten afgestemd moeten worden op capaciteit en financiering van die partijen. Dit kan van invloed zijn op de planning zoals die nu wordt voorgesteld.

2.2 Natuur is onvoorspelbaar en lastig te sturen.

Bij het opstellen van het Programma Groen is gebruik gemaakt van de kennis over de natuur van dit moment. De natuur blijft echter onvoorspelbaar en reageert op haar eigen manier op nieuwe omstandigheden, bijvoorbeeld als gevolg van klimaatverandering. Beoogde doelen kunnen daardoor later of eerder worden behaald.

2.3 Geraamde kosten kunnen de komende jaren hoger uitvallen als gevolg van stijgende materiaal- en brandstofprijzen.

Het afgelopen jaar zijn we op niet mis te verstane wijze geconfronteerd met het gegeven dat we afhankelijk zijn van gebeurtenissen en ontwikkelingen elders in Europa en de wereld. Onder meer hoge brandstof- en materiaalkosten zijn daarvan het gevolg. De kostenramingen van de projecten zijn gebaseerd op actuele prijzen. Tijdens de uitvoering van het Programma Groen worden uitvoeringskosten geraamd met de dan geldende prijzen.

Financiën, middelen & capaciteit

In het coalitieakkoord 2022-2026 is een stelpost opgenomen om Hilversum te vergroenen. Het Programma Groen geeft invulling aan deze ambitie dat passend is binnen de beschikbaar gestelde middelen. Boven op het structurele exploitatiebudget van € 50.000 is daarom nieuw budget gereserveerd:

	Huidig exploitatiebudget	Budget coalitieakkoord
2023	€ 50.000	€ 200.000
2024	€ 50.000	€ 400.000
2025	€ 50.000	€ 600.000
2026	€ 50.000	€ 600.000

Het structurele budget is voldoende om het Programma Groen daadwerkelijk uit te gaan voeren. Voor de uitvoering van het Programma Groen wordt de volgende verdeling voorgesteld. Hierin is het huidige exploitatiebudget overeenkomstig de programmabegroting 2022 opgenomen.

	2023	2024	2025	2026
Capaciteit/Personeel	€ 125.000	€ 230.000	€ 230.000	€ 230.000
Exploitatiebudget	€ 85.000	€ 150.000	€ 130.000	€ 150.000
Stimuleringsbudget	€ 40.000	€ 49.000	€ 247.000	€ 165.000
Kapitaallasten		€ 21.000	€ 43.000	€ 105.000
Totaal	€ 250.000	€ 450.000	€ 650.000	€ 650.000
Investerings	€ 1.327.000	€ 1.444.000	€ 3.961.000	€ 2.130.000

De geraamde kapitaallasten van het uitvoeringsprogramma 2023 – 2026 bedragen in 2027 € 32.000 extra als gevolg van de investeringen in 2026. Die kapitaallasten worden gedekt uit de reguliere exploitatie van het Programma Groen en gaat daarmee ten koste van budgetruimte voor groene initiatieven.

3.1 Capaciteit/personeel

De jaarlijkse kosten voor de capaciteitsuitbreiding bedragen € 125.000 in 2023 en € 230.000 vanaf 2024. De totale extra capaciteitsvraag voor het Programma Groen betreft het volgende:

- Adviseur Natuur, Landschap en Ecologie bij team Ruimtelijke Kwaliteit, afdeling Leefomgeving. Schaal 11: 1,25 FTE (vanaf 2023)
- Adviseur Klimaatadaptatie bij team Voorbereiding en Uitvoering, afdeling Leefomgeving. Schaal 11: 0,3 FTE (vanaf 2024)
- Boombeheerder team Beheer & Onderhoud, afdeling Leefomgeving. Schaal 9: 1 FTE (vanaf 2024)

Nut en noodzaak voor de capaciteitsuitbreiding wordt hierna nader toegelicht.

Adviseur Natuur, Landschap en Ecologie

Om het Programma Groen succesvol te laten verlopen, is capaciteit nodig. De beleidsadviseurs Natuur, Landschap en Ecologie zijn verantwoordelijk voor coördinatie, begeleiding en monitoring van het groenbeleid en het uitvoeringsprogramma, zijn aanspreekpunt voor derden en informeren de raad en college over de voortgang van het uitvoeringsprogramma. Binnen de huidige formatie is er 2 FTE structurele capaciteit en 1,25 FTE tijdelijk. De 2 FTE zijn gebaseerd op vaste adviestaken zoals het borgen van het groenbeleid in gemeentelijke, particuliere of regionale projecten, het adviseren op groene wet- en regelgeving of het vertalen van actuele vraagstukken in beheer en inrichting naar beleid. Tijdens gesprekken met de vele groene partners die Hilversum rijk is, is gebleken dat zij graag in gesprek blijven met de gemeente over hoe hun initiatieven bij dragen aan de doelen en inspanningen van het Programma Groen. Het betrekken van groene initiatieven, inwoners, bedrijven en organisaties houdt niet op na het vaststellen van het Programma Groen: dan begint het juist! Als we samen met inwoners, instellingen en bedrijven Hilversum een gezonde, groene stad voor mens en dier willen maken, moet de gemeente participeren in groene initiatieven. Dat betekent dat er geïnvesteerd moet worden in tijd en permanente capaciteit om dit gezamenlijke doel te kunnen behalen. Door de tijdelijke capaciteit om te zetten in structurele capaciteit is er voldoende menskracht om aan alle beleidstaken op het gebied van Natuur, Landschap en Ecologie te kunnen voldoen. Om het Programma Groen te kunnen uitvoeren is structureel 1,25 FTE extra capaciteit nodig.

Adviseur Klimaatadaptatie

Om goed te kunnen adviseren bij toetsing, toezicht, handhaving, ontwerp en beheer is extra capaciteit nodig op het gebied van klimaatadaptatie bij de afdeling Leefomgeving. Voortvloeiend uit het Programma Groen gaat het hier om adviezen met de focus op hittestress en droogte, dus aanvullend op de bestaande capaciteit voor klimaatadaptatie vanuit het Gemeentelijk Watermanagementplan (GWP). Dit betreft 0,3 FTE die is opgenomen in het Programma Groen.

Boombeheerder

Bomen zijn een belangrijk middel om de stad te vergroenen en te verkoelen. In de meeste projecten en inspanningen van het Programma Groen is dan ook een belangrijke rol weggelegd voor de boomtechnisch medewerker. De visuele boombeoordeling (VTA), de controle op straat, gebeurt nu in een cyclus van vier jaar. De leeftijd van ons bomenbestand en het toenemend aantal boomziektes, het toenemend aantal stormen en de toenemende droogte vereisen een visuele inspectie van eens in de drie jaar. Er moet daarnaast tijd en capaciteit vrij worden gemaakt voor het ontwikkelen en uitvoeren van een boomtechnische visie op het op lange termijn in stand houden van ons bomenbestand. Dit is gespecialiseerd werk. Tot slot stimuleren we inwoners, instanties en bedrijven om bomen te planten en om bestaande bomen goed te verzorgen. Het helpt dan als de gemeente ook met kennis en advies paraat staat. Willen we als gemeente echt investeren in bomen als ons groene kapitaal en de kennis goed borgen, dan moet dit structureel verbeteren. Aangezien dit een capaciteitsvraag is op basis van veranderende omstandigheden binnen de doelstellingen van het Programma Groen is uitbreiding met 1 FTE vanaf 2024 opgenomen in het Programma Groen.

Ecologisch advies

Voor wat betreft ecologische advisering bij beheer en onderhoud en bij toetsing, toezicht en handhaving van omgevingsvergunningen is op dit moment onvoldoende in te schatten wat de gevolgen zijn voor het team Beheer en Onderhoud en de afdeling Publiekszaken. Bij de evaluatie van het uitvoeringsprogramma in 2026 of zoveel eerder als nodig is, zal bekeken of extra capaciteit op dit onderdeel nodig is. Dit wordt dan meegenomen in de P&C-cyclus.

3.2 Exploitatie budget

Om het uitvoeringsprogramma te kunnen realiseren wordt het volgende voorgesteld. Ten eerste zijn er exploitatiekosten (structureel beleidsbudget) nodig om de inspanningen voor het Programma Groen onder de aandacht te brengen, te houden, onderzoek te doen en te monitoren. Voor de inspanning 'Bomen als Groen Kapitaal' staan in 2024, 2025 en 2026 eenmalige uitgaven opgenomen voor onderzoek en inhuur van capaciteit.

Exploitatiekosten	2023	2024	2025	2026
Monitoring en onderzoek	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 70.000
Communicatie	€ 35.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Eenmalige kosten		€ 50.000	€ 30.000	€ 30.000
Totaal (jaarlijks)	€ 85.000	€ 150.000	€ 130.000	€ 150.000

3.3 Stimuleringsbudget

Ten tweede willen we inwoners, instanties en ondernemingen een belangrijke rol geven in de uitvoering van het Programma Groen. Daarvoor is stimuleringsbudget nodig. Met dit budget stimuleren we initiatieven die bijdragen aan de doelstellingen van het Programma Groen. Te denken valt aan het verstrekken van subsidies, uitvoeren van eenmalig onderzoek, etc.

3.4 Investerings en de kapitaalslasten

Ten derde moet worden geïnvesteerd worden in (bijdragen aan) projecten. De totale investeringsportefeuille voor het programma Groen betreft in 2023 € 1.327.000 oplopend tot € 2.130.000 in 2026 met een verwachte kapitaalslast van € 21.000 in 2024 oplopend naar € 105.000 in 2026. Voor het gedetailleerde overzicht met de investeringen voor het programma Groen wordt verwezen naar het uitvoeringsprogramma in bijlage 2.

De opzet is om aan het begin van elke nieuwe raadsperiode het uitvoeringsprogramma te evalueren en waar nodig bij te sturen of aan te scherpen. Ook wordt de projectenlijst dan weer aangevuld met nieuwe

projecten of de projecten worden bijgesteld, zodat die aansluiten op de dan actuele ontwikkelingen. De investeringen bestaan uit meerjarige programmalijnen en eenmalige projecten. De eenmalige projecten zijn locatie gebonden en dragen gericht bij aan één of meerdere doelstellingen van het Programma Groen.

De meerjarige programmalijnen zijn gericht op gezamenlijk met inwoners, ondernemers en groene partners te ontwikkelen projecten. Dat kunnen projecten zijn binnen de geformuleerde projectlijnen, maar het kunnen ook projecten zijn die onderdeel zijn van bijvoorbeeld een gebiedsagenda.

De voorbereiding en uitvoering van de projecten wordt belegd bij het team Voorbereiding en Uitvoering. De planning van het uitvoeringsprogramma is afgestemd op de beschikbare capaciteit bij dit team. In de projectramingen is een post voorbereiding, aanbesteding en toezicht (VAT) opgenomen. Indien nodig, kan dit worden besteed aan capaciteitsuitbreiding. Voor alle investeringen geldt dat ze zoveel mogelijk worden afgestemd op geplande (onderhouds-)projecten.

3.5 Beheerkosten

Alle projecten uit het Programma Groen hebben grotere of kleinere gevolgen voor het beheer van de openbare ruimte. Pas bij een definitief ontwerp kan een goede raming van beheerkosten worden gemaakt. Natuurlijk beheer bijvoorbeeld is anders dan het standaard groenbeheer waar de huidige beheerbestekken op zijn gebaseerd. Het vereist andere kennis en ander materieel. De financiële gevolgen van eventuele veranderingen en uitbreidingen in het beheer zullen bij de aanpassingen van de beheerbestekken in beeld worden gebracht en eventuele afwijkingen worden voorgelegd aan de gemeenteraad. De verwachting is dat de kosten van natuurlijk beheer vergelijkbaar zijn met de kosten van het huidige beheer. Bij areaalvergrotingen zoals grotere oppervlaktes te onderhouden groen of een toename van het aantal te beheren bomen nemen de kosten navenant toe. Het aanvragen van extra beheerbudget als gevolg van areaalwijzigingen bij nieuwe projecten is een reeds gebruikelijke methodiek.

Subsidies en fondsen

De jaarlijkse investeringen betreft een maximumbedrag. Voor met name de investeringen (meerjarige programmalijnen en eenmalige projecten) zijn reële perspectieven op externe medefinanciering. Waterschap, Provincie, Rijk en Europa hebben op het gebied van biodiversiteit en klimaatadaptatie diverse subsidies, fondsen en regelingen waarop we een aanspraak willen gaan doen. Eigen financiering door de gemeente is bij al deze subsidies en fondsen een voorwaarde.

Voorbeelden bij subsidies en fondsen

De afgelopen twee jaar is al met succes subsidie aangevraagd voor projecten in het kader van het Gemeentelijk Watermanagementplan:

Klimaatmaatregelen Berlagevijver; investering € 225.000; subsidie provincie: € 100.000.

Klimaatmaatregelen JP Thijssseplein; investering € 800.000; subsidie provincie € 100.000.

Voor het Programma Groen zijn er bijvoorbeeld de volgende subsidiemogelijkheden:

Provincie: Uitvoeringsregeling fysieke uitvoering klimaatadaptatie, maximaal € 100.000 per jaar.

Rijk: Impulsregeling klimaatadaptatie, 33%

Europese subsidie Interreg (klimaatadaptatie), maximaal 50% van de totaalsom

Europese subsidie Life (biodiversiteit), maximaal 60% van de totaalsom

Uitvoering

Na vaststelling van de het Programma Groen Hilversum 2040 gaan we samen met de betrokken partners en inwoners uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma. De raad wordt via de P&C cyclus geïnformeerd over de voortgang van de projecten.

De uitvoeringsplanning van projecten is gekoppeld aan de beschikbare budgetten. Het aanvragen van subsidies bij provincie, rijk of Europa kan nog van invloed zijn op de planning of de volgorde van de projecten.

De doelen van het Programma Groen wordt gemonitord. Dit wordt beschreven in het monitoringsplan. Op basis van deze resultaten wordt het uitvoeringsprogramma 2026-2030 opgesteld. Dit wordt in 2026 aan de gemeenteraad voorgelegd ter besluitvorming.

Evaluatie Groenbeleidsplan Hilversum 2030

Op 9 januari 2013 heeft de gemeenteraad het groenbeleidsplan 2030 vastgesteld. Daarin is afgesproken dat het groenbeleidsplan tussentijds geëvalueerd zou worden. Deze evaluatie is uitgevoerd met de projectgroep van het Programma Groen als start van de beleidsactualisatie. De evaluatie is opgenomen als bijlage 3.

Moties en Toezeggingen

In de afgelopen jaren is groen een regelmatig terugkerend onderwerp geweest in de gemeenteraad. In bijlage 5 is een overzicht opgenomen van moties en toezeggingen. In het overzicht in bijlage 5 staat aangegeven hoe en waar in het Programma Groen de moties en toezeggingen zijn verwerkt. Met het vaststellen van het Programma Groen beschouwen we deze moties en toezeggingen als afgedaan. (m.u.v. T21-111/M20-81 en T22-15, zie hierna)

Motie Innovatief groen moet je doen

De motie M20-81 *Innovatief groen moet je doen* komt aan bod in de technische sessie met de gemeenteraad op 14 november 2022. Een eindrapportage met conclusies volgt.

Pilot Velbeleid

In oktober 2022 is een enquête uitgezet onder de inwoners van de beide pilotgebieden en het burgerpanel. De uitkomst van deze enquête wordt meegewogen in een definitief voorstel dat begin 2023 aan de raad zal worden voorgelegd. In dat voorstel zal ook worden ingegaan op de financiële gevolgen voor het gemeentelijk herplantfonds zoals toegezegd in T22-15.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,

de gemeentesecretaris, de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera dr. ir. G.M. van den Top

Bijlage(n)

1. Programma Groen Hilversum 2040
2. Uitvoeringsprogramma Programma Groen 2023 - 2026
3. Evaluatie Groenbeleidsplan 2030
4. Rapportage Groen Enquête
5. Overzicht moties en toezeggingen voor Programma Groen
6. Financieel overzicht Programma Groen 2023-2026

